

Dokument na schôdzu

A8-0073/2019

8.2.2019

SPRÁVA

o stave politických vzťahov medzi EÚ a Ruskom
(2018/2158(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajkyňa: Sandra Kalniete

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
MENŠINOVÉ STANOVISKO	15
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE	16
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	17

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o stave politických vzťahov medzi EÚ a Ruskom (2018/2158(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júna 2015 o stave vzťahov medzi EÚ a Ruskom¹,
 - so zreteľom na dohody uzavreté v Minsku 5. a 19. septembra 2014 a 12. februára 2015²,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia, najmä uznesenie zo 14. júna 2018 o okupovaných gruzínskych územiach 10 rokov po invázii Ruska³, ako aj o situácii v oblasti ľudských práv na Kryme, najmä pokiaľ ide o krymských Tatárov⁴,
 - so zreteľom na svoje odporúčanie Rade z 2. apríla 2014 o spoločnom vízovom obmedzení pre ruských úradníkov zapojených do prípadu Sergeja Magnitského⁵,
 - so zreteľom na závery Rady pre zahraničné veci o Rusku zo 14. marca 2016,
 - so zreteľom na Sacharovovu cenu za slobodu myslenia za rok 2018 udelenú ukrajinskému filmovému režisérovi Olegovi Sencovovi,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. júna 2018 o Rusku, konkrétne o prípade ukrajinského politického väzňa Olega Sencova⁶,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. októbra 2018 o situácii v Azovskom mori⁷,
 - so zreteľom na záverečnú správu Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)/Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) o prezidentských voľbách v Ruskej federácii z 18. marca 2018,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A8-0073/2019),
- A. keďže EÚ je spoločenstvo založené na kľúčovom súbore spoločných hodnôt, medzi ktoré patrí mier, sloboda, demokracia, právny štát a dodržiavanie základných a ľudských práv;
- B. keďže uznáva, že zásady zakotvené v Charte OSN, Helsinskom záverečnom akte z roku 1975 a Parížskej charte OBSE z roku 1990 predstavujú základné kamene mierového

¹ Ú. v. EÚ C 407, 4.11.2016, s. 35.

² Protokol o výsledkoch konzultácií trojstrannej kontaktnej skupiny podpísaný 5. septembra 2014 a Balík opatrení na vykonávanie dohôd z Minska prijatý 12. februára 2015.

³ Prijaté texty, P8_TA(2018)0266.

⁴ Ú. v. EÚ C 35, 31.1.2018, s. 38.

⁵ Ú. v. EÚ C 408, 30.11.2017, s. 43.

⁶ Prijaté texty, P8_TA(2018)0259.

⁷ Prijaté texty, P8_TA(2018)0435.

európskeho kontinentu;

- C. keďže tieto hodnoty sú základom pre vzťahy medzi EÚ a tretími stranami;
- D. keďže vzťahy medzi EÚ a Ruskom musia byť založené na zásadách medzinárodného práva, dodržiavani ľudských práv, demokracii a mierovom riešení konfliktov a v dôsledku porušenia týchto zásad zo strany Ruska sú v súčasnosti vzťahy medzi EÚ a Ruskom založené na spolupráci vo vybraných oblastiach spoločného záujmu, ako sa vymedzuje v záveroch Rady pre zahraničné veci zo 14. marca 2016, a na spoločlivom odstrašení;
- E. keďže EÚ je naďalej otvorená užšiemu vzťahu a dialógu, ktorý k nemu povedie, a chce obnoviť vzťahy spolupráce s Ruskom po tom, ako ruské orgány splnia svoje medzinárodné a právne záväzky a preukážu skutočný záujem Ruska obnoviť narušenú dôveru; keďže konštruktívne a predvídateľné vzťahy by boli vzájomne výhodné a v ideálnom prípade v záujme oboch strán;
- F. keďže Ruská federácia ako riadny člen Rady Európy a OBSE v Európe sa zaviazala dodržiavať zásady demokracie, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv; keďže pretrvávajúce vážne porušenia právneho štátu a prijatie reštriktívnych právnych predpisov za posledných niekoľko rokov vytvárajú stále viac pochybností, pokiaľ ide o dodržiavanie medzinárodných a vnútroštátnych povinností zo strany Ruska; keďže Rusko nevykonalo viac než tisíc rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva;
- G. keďže viacero vládnych správ poukazuje na prudký vzostup nepriateľských špiónážnych aktivít Ruska v posledných rokoch, ktoré sú už na úrovni, aká nebola zaznamenaná od čias studenej vojny;
- H. keďže úplné vykonávanie dohôd z Minska a dôslednejšie dodržiavanie medzinárodného práva sú aj naďalej kľúčovými predpokladmi pre užšiu spoluprácu s Ruskom; keďže v reakcii na nezákonnú anexiu Krymu a hybridnú vojnu, ktorú Rusko začalo viesť proti Ukrajine, EÚ prijala súbory reštriktívnych opatrení, ktoré by mali ostať v platnosti, kým nebudú splnené dohody z Minska;
- I. keďže od roku 2015 sa medzi EÚ a Ruskom objavili nové oblasti napätia, medzi ktoré patria: ruská intervencia v Sýrii a zasahovanie do krajín, ako je Líbya a Stredoafrická republika; rozsiahle vojenské cvičenia (Zapad 2017); ruské zasahovanie do volieb a referendum a zvyšovanie napätia v európskych spoločnostiach; podpora protieurópskych strán a krajne pravicových hnutí zo strany Kremľa; obmedzenia základných slobôd a rozsiahle porušovanie ľudských práv v Rusku, šírenie postojov proti LGBTI osobám; zásah proti politickej opozícii; systematické zameriavanie sa na obhajcov ľudských práv, novinárov a občiansku spoločnosť v Rusku vrátane svojvoľného zadržovania Ojuba Titijeva, riaditeľa centra pre ľudské práva Memorial v Čečensku alebo prípadu Jurija Dmitrijeva z karelskej pobočky centra Memorial; stigmatizácia aktivistov občianskej spoločnosti tým, že sú označovaní za „zahraničných agentov“; hrubé porušenia ľudských práv v Predkaukazsku, najmä v Čečenskej republike (únosy, mučenie, mimosúdne popravy, vykonštruované trestné prípady atď.); diskriminácia tatárskej menšiny na okupovanom Kryme a politicky motivované prenasledovanie Alexeja Navalného a mnohých ďalších osôb, ako aj zabíjanie, pričom najvýznamnejšími boli prípady Borisa Nemcova a Sergeja Magnitského; kybernetické a

hybridné útoky, ako aj vraždenie na európskej pôde vykonané agentmi ruskej spravodajskej služby, ktorí pri tom použili chemické zbrane; zavražďovanie, zatýkanie a väznenie zahraničných občanov v Rusku v rozpore s medzinárodným právom vrátane prípadu laureáta Sacharovovej ceny za rok 2018 Olega Sencova a mnohých ďalších; organizovanie nelegálnych a nelegitímnych volieb v Donbase; uskutočňovanie nedemokratických prezidentských volieb bez skutočnej možnosti výberu s obmedzením základných slobôd; dezinformačné kampane, nezákonná výstavba Kerčského mosta; rozsiahla militarizácia nezákonne okupovaného a anektovaného Krymu, ako aj častí Čierneho mora a Azovského mora; obmedzenia medzinárodnej plavby v Azovskom mori a cez Kerčský prieliv vrátane lodí plaviacich sa pod vlajkami členských štátov EÚ; nezákonný útok a zajatie ukrajinských námorných plavidiel a zatknutie ukrajinských námorníkov v Kerčskom prielive; porušovanie dohôd o kontrole zbraní; ťaživá atmosféra pre novinárov a nezávislé médiá s pokračujúcim väznením novinárov a blogerov; a Rusko sa v roku 2018 nachádzalo vo svetovom rebríčku slobody tlače na 148. mieste zo 180 krajín, pokiaľ ide o slobodu médií;

- J. keďže centrum pre ľudské práva Memorial od 1. marca 2018 zaznamenalo 143 prípadov politických väzní vrátane 97 prípadov prenasledovania z náboženských dôvodov; keďže analýza zoznamu politických väzní centra pre ľudské práva Memorial ukazuje, že v roku 2017 bolo zaznamenaných 23 prípadov stíhania osôb za trestné činy týkajúce sa verejných podujatí (masové nepokoje, násilné akcie proti verejnému orgánu) a v 21 prípadoch, ktoré väčšinou súviseli so zverejnením príspevkov na internete, sa stíhania začali na základe „protiextrémistických“ článkov trestného zákonníka;
- K. keďže Rusko je v spoločnom susedstve – v Podnestersku, Južnom Osetsku, Abcházsku, Donbase a Náhornom Karabachu – priamo či nepriamo zapojené do viacerých dlhotrvajúcich konfliktov, ktoré predstavujú vážnu prekážku pre rozvoj a stabilitu dotknutých susedných krajín, oslabujú ich nezávislosť a obmedzujú ich slobodné a zvrchované rozhodnutia;
- L. keďže konflikt na východnej Ukrajine trvá už viac než štyri roky a vyžiadal si viac než 10 000 životov, z ktorých takmer tretinu tvorili civilisti, a v súvislosti s ním boli zranené tisíce civilistov;
- M. keďže súčasné pretrvávajúce napätie a konfrontácia medzi EÚ a Ruskom nie sú v záujme žiadnej zo strán; keďže komunikačné kanály by mali ostať otvorené napriek neuspokojivým výsledkom; keďže nové rozdelenie kontinentu ohrozuje bezpečnosť EÚ aj Ruska;
- N. keďže Rusko je v súčasnosti najdôležitejším externým dodávateľom zemného plynu EÚ; keďže energia naďalej zohráva ústrednú a strategickú úlohu vo vzťahoch medzi EÚ a Ruskom; keďže Rusko využíva energiu ako prostriedok na ochranu a podporu svojich zahraničnopolitických záujmov; keďže závislosť EÚ od dodávok plynu z Ruska sa od roku 2015 zvýšila; keďže odolnosť EÚ voči vonkajším tlakom možno posilniť diverzifikáciou dodávok energie a znížením jej závislosti od Ruska; keďže EÚ musí vystupovať jednotne a preukázať silnú vnútornú solidaritu, pokiaľ ide o energetickú bezpečnosť; keďže silná závislosť EÚ od fosílnych palív bráni rozvoju vyváženého, jednotného a hodnotovo orientovaného postoja k Rusku; keďže je potrebná spoľahlivejšia a strategickejšia energetická infraštruktúra v EÚ, členských štátoch a

krajinách Východného partnerstva, aby sa zvýšila odolnosť voči hybridnej činnosti Ruska;

- O. keďže nezodpovedné akcie ruských stíhacích lietadiel v blízkosti vzdušného priestoru členských štátov EÚ a NATO ohrozujú bezpečnosť civilných letov a mohli by ohrozovať bezpečnosť európskeho vzdušného priestoru; keďže Rusko viedlo provokatívne rozsiahle vojenské manévry v bezprostrednej blízkosti EÚ;
- P. keďže Rusko naďalej ignoruje rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj záväzné rozhodnutia Stáleho arbitrážneho súdu, ako v prípade spoločnosti Naftogaz, čím sú ohrozené mechanizmy riešenia sporov v medzinárodnom obchode;
- Q. keďže polycentrická vízia Ruska o súlade právomocí je v rozpore s presvedčením EÚ o multilateralizme a medzinárodnom poriadku založenom na pravidlách; keďže dodržiavanie a podpora multilaterálneho poriadku založeného na pravidlách zo strany Ruska by vytvorili podmienky pre užšie vzťahy s EÚ;
- R. keďže ruské orgány naďalej pristupujú k nezákonne okupovaným regiónom akoby boli internou časťou ruského územia, keďže umožňujú spolupôsobenie zástupcov týchto území v legislatívnych a výkonných orgánoch Ruskej federácie, čo predstavuje porušenie medzinárodného práva;
- S. keďže Rada po posúdení vykonávania dohôd z Minska 21. decembra 2018 predĺžila hospodárske sankcie zamerané na konkrétne odvetvia ruského hospodárstva do 31. júla 2019;
- T. keďže konanie Ruska je v rozpore s medzinárodným právom, medzinárodnými záväzkami a dobrými susedskými vzťahmi;
- U. keďže EÚ a NATO sú v strategických dokumentoch Ruskej federácie vykreslené ako hlavní protivníci Ruska;

Výzvy a spoločné záujmy

1. zdôrazňuje, že nezákonná okupácia a anexia Krymu, ukrajinského regiónu, priame aj nepriame zapájanie sa Ruska do ozbrojených konfliktov vo východnej časti Ukrajiny a neustále porušovanie územnej celistvosti Gruzínska a Moldavska predstavujú úmyselné porušovanie medzinárodného práva, demokratických zásad a základných hodnôt; dôrazne odsudzuje porušovanie ľudských práv zo strany ruských zástupcov na okupovaných územiach;
2. zdôrazňuje, že EÚ nemôže uvažovať o postupnom návrate k bežnému poriadku, kým Rusko nebude v plnej miere vykonávať dohodu z Minska a neobnoví územnú celistvosť Ukrajiny; v tejto súvislosti požaduje, aby EÚ vykonala kritické a komplexné prehodnotenie svojich vzťahov s Ruskou federáciou;
3. zdôrazňuje, že za súčasných podmienok už Rusko nemožno považovať za „strategického partnera“; zastáva názor, že zásady stanovené v článku 2 dohody o partnerstve a spolupráci (DPS) už nie sú napĺňané, a preto by sa mala DPS prehodnotiť; domnieva sa, že akýkoľvek rámec pre vzťahy medzi EÚ a Ruskom by mal byť založený

na úplnom dodržiavaní medzinárodného práva, helsinských zásadách organizácie OBSE, demokratických zásadách, ľudských právach a právnom štáte a mal by umožňovať dialóg o riadení globálnych výziev, posilnení globálneho riadenia a zabezpečovaní presadzovania medzinárodných pravidiel, najmä s cieľom zaručiť európsky mierový poriadok a bezpečnosť v susedstve EÚ a na západnom Balkáne;

4. vyjadruje presvedčenie, že vykonávanie dohôd z Minska by bolo dôkazom dobrej vôle zo strany Ruska prispieť k riešeniu konfliktu na východnej Ukrajine a jeho schopnosti zaručiť európsku bezpečnosť; zdôrazňuje, že je potrebné pokročiť v konzultáciách v rámci normandského formátu a v tejto súvislosti musí EÚ zohrávať výraznejšiu úlohu; opätovne pripomína svoju podporu zvrchovanosti a územnej celistvosti Ukrajiny;
5. vyjadruje presvedčenie, že je dôležité zmierniť momentálne napätie a komunikovať s Ruskom s cieľom znížiť riziko, že dôjde k nedorozumeniu, nesprávnemu výkladu a nesprávnemu pochopeniu situácie; uznáva však, že EÚ musí byť neústupná, pokiaľ ide o jej očakávania voči Rusku; zdôrazňuje význam spolupráce medzi EÚ a Ruskom v oblasti medzinárodného poriadku založeného na pravidlách a pozitívnej účasti v medzinárodných a multilaterálnych organizáciách, ktorých je Rusko členom, a to najmä v rámci Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) vzhľadom na sporné otázky a krízy;
6. dôrazne odsudzuje účasť Ruska na prípade Skripaľ, ako aj na dezinformačných kampaniach a kybernetických útokoch ruských spravodajských služieb zameraných na destabilizáciu verejnej a súkromnej komunikačnej infraštruktúry a na zvýšenie napätia v rámci EÚ a jej členských štátov;
7. je hlboko znepokojený prepojením ruskej vlády s extrémne pravicovými a populistickými nacionalistickými stranami a vládami v EÚ, napríklad v Maďarsku, čo ohrozuje základné hodnoty Únie, ktoré sú zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ (ZEÚ) a zohľadnené v Charte základných práv EÚ, vrátane rešpektovania demokracie, rovnosti, právneho štátu a ľudských práv;
8. okrem toho vyjadruje poľutovanie nad úsilím Ruska o destabilizáciu kandidátskych krajín EÚ, napríklad najmä v prípade podpory, ktorú poskytuje Moskva organizáciám a politickým silám, ktoré odmietajú dohodu z Prespy, ktorá by mohla ukončiť dlhodobý spor o názve medzi Bývalou juhoslovenskou republikou Macedónsko a Gréckom;
9. je presvedčený, že ruské štátne subjekty zasahovali do kampane za referendum o Brexite s využitím otvorených a skrytých prostriedkov vrátane sociálnych médií a potenciálne nezákonnej finančnej podpory, čo v súčasnosti vyšetrujú orgány Spojeného kráľovstva;
10. zdôrazňuje, že zvýšenie vzájomnej transparentnosti v činnosti vojenskej a pohraničnej stráže je dôležité na to, aby sa predišlo ďalšiemu napätiu; dôrazne odsudzuje narušenie vzdušného priestoru členských štátov EÚ zo strany Ruska; žiada jasný kódex správania pre oblasť vzdušného priestoru využívaný vojenskými aj civilnými lietadlami; v tejto súvislosti dôrazne odsudzuje opakované narušenie pobrežných vôd a vzdušného priestoru krajín v regióne Baltského mora zo strany Ruska; odsudzuje Ruskú federáciu za jej zodpovednosť za zostrelenie letu MH17 nad východnou Ukrajinou v roku 2014, čo preukázal medzinárodný tím vyšetrovateľov, a požaduje, aby boli zodpovedné osoby

postavené pred súd;

11. vyjadruje poľutovanie nad výrazným zhoršením situácie v oblasti ľudských práv a rozsiahlymi a neprimeranými obmedzeniami práv na slobodu prejavu, združovanie a pokojné zhromažďovanie v Rusku a vyjadruje svoje hlboké znepokojenie nad neustálymi zásahmi, obťažovaním a prenasledovaním obrancov ľudských práv, aktivistov protestov a ostatných kritikov;
12. je hlboko znepokojený tým, že Rusko takým zjavným spôsobom demonštruje svoju vojenskú moc, vyhráža sa iným krajinám a v reálnej situácii preukazuje ochotu a pripravenosť použiť vojenskú silu proti iným národom vrátane moderných jadrových zbraní, ako už niekoľkokrát spomenul prezident Putin v roku 2018;
13. odsudzuje pokračujúce tvrdé zásahy vlády proti odporcom a slobode médií, ako aj represiu aktivistov, politických oponentov a tých, ktorí otvorene vyjadrujú nesúhlas s vládou;
14. vyjadruje svoje znepokojenie nad správami o svojvoľnom zadržovaní a mučení mužov považovaných v Čečensku za gayov a odsudzuje vyhlásenia čečenskej vlády, ktoré popierajú existenciu homosexuálov v krajine a podnecujú násilie voči LGBTI ľuďom;
15. zdôrazňuje, že globálne výzvy, medzi ktoré patria zmena klímy, životné prostredie, energetická bezpečnosť, digitalizácia spolu s algoritmickým rozhodovaním a umelou inteligenciou, zahraničné a bezpečnostné otázky, nešírenie zbraní hromadného ničenia, boj proti terorizmu a organizovaný zločin, a vývoj v citlivom životnom prostredí Arktídy si vyžadujú selektívnu spoluprácu s Ruskom;
16. vyjadruje znepokojenie nad možnými stovkami miliárd eur každoročne prepieraných cez EÚ ruskými spoločnosťami a jednotlivcami, ktorí sa snažia legitimizovať príjmy z korupcie, a požaduje vyšetrovanie týchto trestných činov;
17. zdôrazňuje, že pranie špinavých peňazí a finančné aktivity v rámci organizovaného zločinu zo strany Ruska sa používajú na podvratné politické účely a predstavujú hrozbu pre európsku bezpečnosť a stabilitu; nazdáva sa, že pranie špinavých peňazí v tomto rozsahu je súčasťou nepriateľských aktivít zameraných na oslabenie, dezinformovanie a destabilizáciu, pričom je stále prítomná trestná činnosť a korupcia; konštatuje, že ruské aktivity v oblasti prania špinavých peňazí v EÚ predstavujú hrozbu pre zvrchovanosť a právny štát vo všetkých členských štátoch, v ktorých Rusko vykonáva takéto aktivity; konštatuje, že to predstavuje hrozbu pre európsku bezpečnosť a stabilitu a hlavnú výzvu pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku Únie;
18. odsudzuje pranie špinavých peňazí, nezákonné finančné aktivity a iné prostriedky hospodárskej vojny zo strany Ruska; požaduje, aby kompetentné finančné orgány v EÚ posilnili vzájomnú spoluprácu a spoluprácu s príslušnými informačnými a bezpečnostnými službami s cieľom bojovať proti ruským aktivitám v oblasti prania špinavých peňazí;
19. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že neexistuje priestor ani čas na nové významné iniciatívy;
20. opätovne zdôrazňuje, že aj keď EÚ zaujala rózny, komplexný a jednotný postoj, pokiaľ

ide o sankcie EÚ voči Rusku, ktoré sa predĺžia, pokiaľ bude Rusko naďalej porušovať medzinárodné právo, potrebná je aj ďalšia koordinácia a súdržnosť jej zahraničnopolitického prístupu a prístupu, pokiaľ ide o bezpečnostnú politiku voči Rusku; vyzýva členské štáty, aby v tejto súvislosti ukončili programy „zlatých víz/pasov“, ktoré prinášajú výhody ruským oligarchom, ktorí sú často podporovateľmi Kremľa, a ktoré môžu znížiť účinnosť medzinárodných sankcií; opakuje svoje predchádzajúce výzvy na prijatie európskeho Magnitského zákona a vyzýva Radu, aby v tejto veci pokračovala bez zbytočného odkladu; vyzýva členské štáty, aby plne spolupracovali na európskej úrovni, pokiaľ ide o ich politiku voči Rusku;

21. zdôrazňuje, že reštriktívne ciele opatrenia súvisiace s východnou Ukrajinou a okupovaným Krymom nie sú zamerané proti ruským občanom, ale proti určitým jednotlivcom a podnikom, ktoré sú prepojené s vedúcimi predstaviteľmi Ruska;
22. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že súdržnosť vnútornej a vonkajšej politiky a lepšia koordinácia vonkajšej politiky sú kľúčom k súdržnejšej, účinnejšej a úspešnejšej vonkajšej a bezpečnostnej politike EÚ, a to aj vo vzťahoch s Ruskom; zdôrazňuje, že to platí najmä pre oblasti politiky, ako je Európska obranná únia, Európska energetická únia, kybernetická obrana a strategické komunikačné nástroje;
23. odsudzuje Rusko za porušovanie územnej celistvosti susedných krajín, a to aj protizákonnými únosmi občanov týchto krajín, aby mohli byť obvinení pred ruským súdom; okrem toho odsudzuje zneužívanie Interpolu zo strany Ruska vydaním „varovaní o hľadaných osobách“, takzvaných červených obežníkov, na prenasledovanie politických oponentov;
24. odsudzuje konanie Ruska v Azovskom mori v rozsahu, v akom predstavuje porušenie medzinárodného námorného práva a medzinárodných záväzkov Ruska, ako aj stavbu Kerčského mostu a polozenie podmorských káblov k nezákonne anektovanému Krymskému polostrovmu bez súhlasu Ukrajiny; je naďalej hlboko znepokojený ruskou militarizáciou Azovského mora, čiernomorského regiónu a Kaliningradskej oblasti, ako aj opakujúcim sa modelom porušovania, pokiaľ ide o teritoriálne vody európskych krajín v Baltskom mori;
25. opätovne potvrdzuje svoju jednoznačnú podporu zvrchovanosti a územnej celistvosti Gruzínska; požaduje, aby Ruská federácia prestala okupovať gruzínske územia Abcházska a Cchinvali/Južného Osetska a v plnej miere rešpektovala zvrchovanosť a územnú celistvosť Gruzínska; zdôrazňuje, že je potrebné, aby Ruská federácia bezpodmienečne splnila všetky ustanovenia dohody o prímerí z 12. augusta 2018, najmä záväzok stiahnuť všetky vojenské sily z územia Gruzínska;
26. zdôrazňuje, že nerešpektovanie medzinárodných pravidiel zo strany Ruska, v tomto prípade ide o slobodu morí, dvojstranné dohody a nezákonnú anexiu Krymu, predstavuje hrozbu pre susedov Ruska vo všetkých častiach Európy, a to nielen v regióne Čierneho mora, ale aj v regióne Baltského mora a Stredozemia; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti je dôležité vypracovať dôraznú politiku voči Rusku;
27. konštatuje, že na prezidentských voľbách 18. marca 2018 sa ako pozorovatelia zúčastnili medzinárodná volebná pozorovateľská misia volebnej pozorovateľskej misie Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) a Parlamentné

zhromaždenie OBSE; konštatuje, že v záverečnej správe volebnej pozorovateľskej misie ODIHR sa uvádza, že voľby sa konali v príliš kontrolovanom právnom a politickom prostredí a vyznačovali sa neustálym tlakom na kritické hlasy a obmedzeniami základných slobôd zhromažďovania, združovania a prejavu, ako aj registrácie kandidátov, a preto chýbala skutočná konkurencia;

28. vyjadruje znepokojenie nad pretrvávajúcou podporou, ktorú Rusko poskytuje autoritatívnym režimom a krajinám, ako je Severná Kórea, Irán, Venezuela, Sýria, Kuba, Nikaragua a ďalšie, a nad jeho pretrvávajúcou praktikou blokovania každej medzinárodnej akcie uplatnením svojho práva veta v Bezpečnostnej rade OSN (BR OSN);

Oblasti spoločného záujmu

29. opätovne zdôrazňuje, že podporuje päť zásad, ktorými sa riadi politika EÚ v súvislosti s Ruskom, a požaduje bližšie vymedzenie zásady selektívnej spolupráce; odporúča, aby sa venovala pozornosť záležitostiam týkajúcim sa Blízkeho východu a severnej Afriky (región MENA), severného a arktického regiónu, terorizmu, násilného extrémizmu, nešírenia a kontroly zbraní, strategickej stability v kybernetickej oblasti, organizovaného zločinu, migrácie a zmeny klímy vrátane spoločného úsilia o zabezpečenie vykonávania spoločného komplexného akčného plánu zo strany Iránu schváleného Bezpečnostnou radou OSN a ukončenie vojny v Sýrii; opätovne zdôrazňuje, že aj keď konzultácie medzi EÚ a Ruskom týkajúce sa kybernetického terorizmu a organizovaného zločinu musia pokračovať, systematické hybridné hrozby Ruska si vyžadujú silné odstrašujúce opatrenia; v tejto súvislosti vyzýva na dialóg medzi EÚ, Ruskom, Čínou a Strednou Áziou o prepojenosti;
30. zdôrazňuje skutočnosť, že EÚ je v súčasnosti najväčší obchodný partner Ruska a v blízkej budúcnosti si pozíciu kľúčového hospodárskeho partnera udrží, avšak aj skutočnosť, že plynovod Nord Stream 2 zvyšuje závislosť EÚ od dodávok plynu z Ruska, ohrozuje vnútorný trh EÚ a nie je v súlade s energetickou politikou EÚ alebo jej strategickými záujmami, a teda by sa mal tento projekt zastaviť; zdôrazňuje, že EÚ sa naďalej zaväzuje dobudovať európsku energetickú úniu a diverzifikovať svoje zdroje energie; zdôrazňuje, že by sa nemali vykonávať žiadne nové projekty bez predchádzajúceho právneho posúdenia ich zákonného súladu s právnymi predpismi EÚ a schválenými politickými prioritami; odsudzuje politiku Ruska zameranú na využívanie svojich energetických zdrojov ako politického nástroja na udržiavanie, zvyšovanie a posilňovanie politického vplyvu a nátlaku na oblasť, ktorú vníma ako sféru vplyvu, a na konečných spotrebiteľov;
31. zdôrazňuje, že programy cezhraničnej spolupráce EÚ a Ruska a konštruktívna spolupráca v partnerstvách Severnej dimenzie a v euro-arktickyom regióne Barentsovoho mora prinášajú občanom žijúcim v cezhraničných oblastiach hmatateľné výhody a podporujú v týchto oblastiach udržateľný rozvoj; v tejto súvislosti odporúča, aby sa všetky tieto pozitívne oblasti konštruktívnej spolupráce naďalej posilňovali;
32. poukazuje na význam medzilidských kontaktov, napríklad prostredníctvom vzdelávania a kultúry;
33. vyzýva PK/VP a členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie o riešenie takzvaných

zmrazených konfliktov vo východnom susedstve s cieľom zaistiť väčšiu bezpečnosť a stabilitu pre východných partnerov EÚ;

Odporúčania

34. zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v politickej a finančnej podpore všetkých medziľudských kontaktov vo všeobecnosti, a najmä pokiaľ ide o aktivistov občianskej spoločnosti, obhajcov ľudských práv, blogerov, nezávislé médiá, investigatívnych novinárov, akademických pracovníkov, ktorí otvorene prezentujú svoje postoje, osobnosti verejného života a mimovládne organizácie; vyzýva Komisiu, aby naplánovala ambicióznejšiu a dlhodobú finančnú pomoc, inštitucionálnu podporu a podporu, pokiaľ ide o budovanie kapacít, pre ruskú občiansku spoločnosť z existujúcich vonkajších finančných nástrojov, a vyzýva členské štáty, aby naďalej prispievali k tejto pomoci; nabáda členské štáty, aby aktívne vykonávali usmernenia EÚ týkajúce sa obhajcov ľudských práv poskytnutím účinnej a včasnej podpory a ochrany obhajcom ľudských práv, novinárom a ostatným aktivistom; osobitne nabáda členské štáty, aby vydali dlhodobé víza pre obhajcov ľudských v ohrození a ich rodinných príslušníkov; podporuje navýšenie finančných prostriedkov na odbornú prípravu novinárov a ich výmenné programy s európskymi novinármi, ako aj na nástroje na posilnenie ľudských práv a demokracie, ako je európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR) a Európska nadácia na podporu demokracie (EED);
35. požaduje viac medziľudských kontaktov so zameraním na mladých ľudí, zintenzívnenie dialógu a spoluprácu medzi odborníkmi, výskumníkmi, občianskymi spoločnosťami a miestnymi orgánmi EÚ a Ruska a zintenzívnenie výmen študentov, stážistov a mladých ľudí, a to najmä v rámci programu Erasmus+; v tejto súvislosti podporuje navýšenie finančných prostriedkov na nové programy Erasmus+ na obdobie rokov 2021 – 2027; poznamenáva, že v porovnaní s ostatnými zahraničnými partnerskými krajinami EÚ ponúka Rusku najvyšší počet príležitostí na akademickú mobilitu;
36. požaduje bezpodmienečné prepustenie všetkých obhajcov ľudských práv a ostatných osôb zadržovaných za pokojné uplatňovanie svojich práv na slobodu prejavu, zhromažďovania a združovania vrátane riaditeľa centra pre ľudské práva Memorial v Čečenskej republike, pána Ojuba Titijeva, ktorý je súdený na základe vykonštruovaných obvinení z prechovávanía drog; naliehavo vyzýva ruské orgány, aby zabezpečili úplné dodržiavanie ich ľudských a zákonných práv vrátane prístupu k právnej pomoci a lekárskej starostlivosti, fyzickej integrity a dôstojnosti a ochrany pred súdnym prenasledovaním, kriminalizáciou a svojvoľným zatýkaním;
37. konštatuje, že organizácie občianskej spoločnosti majú často príliš slabé postavenie na to, aby mohli výrazne vplývať na boj proti korupcii v Rusku, pričom mimovládne organizácie sú systematicky odrádzané od aktívnej účasti na úsilí v oblasti boja proti korupcii alebo podpory verejnej integrity; zdôrazňuje, že je nutné zapojiť občiansku spoločnosť do nezávislého monitorovania účinnosti protikorupčných politík; vyzýva Rusko, aby správne vykonávalo medzinárodné protikorupčné normy formulované napríklad v Dohovore OSN proti korupcii a v Dohovore OECD o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách;
38. zdôrazňuje, že podpora ľudských práv a právneho štátu musí byť ústredným prvkom vzťahov medzi EÚ a Ruskom; vyzýva preto EÚ a členské štáty, aby sa naďalej venovali

problematike ľudských práv pri každom kontakte s ruskými úradníkmi; nabáda EÚ, aby nepretržite vyzývala Rusko na zrušenie alebo zmenu všetkých právnych predpisov a nariadení, ktoré nie sú v súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv, vrátane ustanovení, ktoré obmedzujú právo na slobodu prejavu, zhromažďovania a združovania;

39. odsudzuje pokusy ruskej vlády zablokovať internetové služby v oblasti prenosu správ a internetové stránky; naliehavo vyzýva ruskú vládu, aby rešpektovala základné práva na slobodu prejavu a súkromia online aj offline;
40. žiada inštitúcie EÚ a členské štáty, aby vynaložili väčšie úsilie na budovanie odolnosti, najmä v kybernetickej a mediálnej oblasti, vrátane mechanizmov na odhaľovanie zasahovania do volieb a boj proti nemu; vyjadruje hlboké znepokojenie nad skutočnosťou, že reakcia a odpoveď EÚ na ruskú propagandistickú kampaň a masívne priame dezinformačné útoky je nedostatočná a mala by sa vo väčšej miere posilniť, a to najmä pred nadchádzajúcimi európskymi voľbami v máji 2019; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je nutné podstatne navýšiť finančné a ľudské zdroje EÚ pre pracovnú skupinu East Stratcom; žiada o podporu európskeho odvetvia kybernetickej bezpečnosti v celej EÚ, fungujúci digitálny vnútorný trh a väčšiu angažovanosť vo výskume; v tejto súvislosti presadzuje podporu európskych hodnôt pracovnou skupinou East Stratcom v ruštine; víta prijatie akčného plánu EÚ proti dezinformáciám a vyzýva členské štáty a všetkých príslušných aktérov EÚ, aby uskutočnili príslušné kroky a opatrenia, a to najmä pred nadchádzajúcimi európskymi voľbami, ktoré sa uskutočnia v máji 2019; požaduje zvýšenie odolnosti voči kybernetickým útokom a celoúnijnú podporu európskeho odvetvia kybernetickej bezpečnosti, ako aj intenzívnejšie zapojenie do oblasti výskumu;
41. vyzýva EÚ, aby zvažila vypracovanie záväzného právneho rámca na európskej aj medzinárodnej úrovni určeného na boj proti hybridnej vojne, ktorý by umožnil ráznu reakciu Únie na kampane, ktoré ohrozujú demokraciu alebo právny štát, vrátane cielených sankcií voči subjektom zodpovedným za organizáciu a vykonávanie týchto kampaní;
42. vyjadruje presvedčenie, že zmysluplný dialóg si vyžaduje väčšiu jednotu členských štátov a jasnejšie oznamovanie kategorických podmienok zo strany EÚ; zdôrazňuje preto, že EÚ by mala byť pripravená prijať ďalšie sankcie, vrátane cielených osobných sankcií, a obmedziť prístup k financiám a technológii, ak bude Rusko naďalej porušovať medzinárodné právo; zdôrazňuje však, že takéto opatrenia nie sú zamerané proti ruským občanom, ale proti cieleným jednotlivcom; vyzýva Radu, aby vykonala hĺbkovú analýzu účinnosti a prísnosti zavedených sankčných režimov; víta rozhodnutie Rady uložiť reštriktívne opatrenia voči európskym spoločnostiam zapojeným do nezákonnej stavby Kerčského mostu; opakuje svoje obavy nad účasťou týchto spoločností, ktoré prostredníctvom tohto zapojenia vedome alebo nevedome oslabujú sankčný režim EÚ; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby posúdila a overila uplatňovanie platných reštriktívnych opatrení EÚ, a členské štáty, aby si vymieňali informácie týkajúce sa všetkých vnútroštátnych colných alebo trestných vyšetrení v prípadoch potenciálneho porušenia;
43. požaduje celoúnijný mechanizmus, ktorý umožní kontrolu financovania politických

strán a prijatie následných opatrení s cieľom zabrániť tomu, aby niektoré strany a hnutia boli využívané na destabilizáciu európskeho projektu zvnútra;

44. odsudzuje zvyšujúci sa rozsah a množstvo ruských vojenských výcvikov, v rámci ktorých ruské sily nacvičujú útočné scenáre s použitím jadrových zbraní;
45. naliehaivo žiada Komisiu a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby bezodkladne pripravili legislatívny návrh celouúijného Magnitského zákona (globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv), ktorý by umožňoval uloženie zákazu vydávania víz a cieľených sankcií, ako je blokovanie majetku a majetkových podielov v rámci právomoci EÚ v prípade jednotlivých verejných činiteľov alebo osôb zastávajúcich úradnú funkciu, ktoré sú zodpovedné za korupčnú činnosť alebo vážne porušenia ľudských práv; zdôrazňuje význam zoznamu okamžitých sankcií s cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie európskeho Magnitského zákona;
46. vyzýva EÚ, aby overila uplatňovanie platných reštriktívnych opatrení EÚ, ako aj výmenu informácií medzi členskými štátmi s cieľom zabezpečiť, aby sa nenarušil sankčný režim EÚ voči konaniu Ruska, ale aby sa uplatňoval úmerne k hrozbám zo strany Ruska; zdôrazňuje nebezpečenstvo oslabenia sankcií, pokiaľ Rusko jasným konaním, a nielen slovne, nepreukáže, že rešpektuje hranice Európy, zvrchovanosť svojich susedov a ostatných národov, ako aj medzinárodné pravidlá a dohody; opätovne pripomína, že bežný poriadok je možný len vtedy, keď bude Rusko v plnej miere dodržiavať pravidlá a obmedzí sa na výlučne mierové konanie;
47. opätovne pripomína, že Rusko nemá právo veta, pokiaľ ide euroatlantické ambície európskych národov;
48. vyzýva Komisiu, aby úzko monitorovala následky ruských odvetných sankcií na hospodárske subjekty a v prípade potreby zvažila kompenzačné opatrenia;
49. zdôrazňuje, že konflikt na východnej Ukrajine je možné vyriešiť len prostredníctvom politických riešení; podporuje opatrenia na budovanie dôvery v regióne Donbas; podporuje mandát na nasadenie mierovej jednotky OSN v tomto regióne východnej Ukrajiny; opätovne pripomína svoju požiadavku vymenovať osobitného vyslanca EÚ pre Krym a región Donbas;
50. odsudzuje svojvoľné opatrenie zakazujúce politikom EÚ, medzi ktorých patria súčasní aj bývalí poslanci Európskeho parlamentu, a úradníkom EÚ vstúpiť na územie Ruska; vyzýva na okamžité a bezpodmienečné zrušenie tohto zákazu;
51. vyzýva Rusko, aby ihneď prepustilo politických väzňov vrátane zahraničných občanov a novinárov;
52. vyzýva Rusko, aby v plnej miere spolupracovalo v súvislosti s medzinárodným vyšetrovaním zostrelenia letu MH17, ktoré by mohlo byť vojnovým zločinom; odsudzuje akýkoľvek pokus alebo rozhodnutie udeliť amnestiu alebo oddialiť stíhanie tých, ktorí sú v tejto veci označení za zodpovedných, keďže páchatelia by sa mali za svoje činy zodpovedať;
53. vyzýva ruskú vládu, aby prestala blokovať uznesenia Bezpečnostnej rady OSN

o situácii v Sýrii, ktorých cieľom je riešiť pokračujúce násilie voči civilistom vrátane používania chemických zbraní, hrubého porušenia ženevských dohovorov a porušenia všeobecných ľudských práv;

54. podporuje urýchlené dobudovanie integrovanej európskej energetickej únie, ktorá by v budúcnosti zahŕňala aj východných partnerov; zdôrazňuje úlohu, ktorú v tejto súvislosti môže zohrávať ambiciózne politika v oblasti energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie; dôrazne odsudzuje tlak Ruska na Bielorusko, aby sa v podstate zrieklo svojej nezávislosti; zdôrazňuje, že nezávisle od podpory stratégie EÚ – Rusko musí EÚ posilniť svoj záväzok a podporu svojich východných partnerov a podporovať reformy na posilnenie bezpečnosti a stability, demokratickej správy a právneho štátu;
55. podporuje navýšenie finančných prostriedkov vyčlenených pre Európsku nadáciu na podporu demokracie (EED), platformu pre spravodajskú výmenu v ruskom jazyku (Russian Language News Exchange – RLNE) a ďalšie nástroje, ktoré podporujú demokraciu a ľudské práva v Rusku a inde;
56. vyzýva ruské orgány, aby odsúdili komunizmus a sovietsky režim a aby potrestali páchatel'ov zločinov a trestných činov spáchaných v rámci tohto režimu;
57. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokoj predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.

MENŠINOVÉ STANOVISKO

Stav politických vzťahov medzi EÚ a Ruskom

Článok 52a ods. 4 RP

predkladatelia: Helmut Scholz a Sabine Lössing,

V politike EÚ voči Rusku je nevyhnutné zásadné preorientovanie. Napätie, preteky v zbrojení a stále intenzívnejšia politická a vojenská konfrontácia, ktoré charakterizujú dnešný vzťah EÚ a Ruskej federácie, ohrozujú mier a stabilitu v Európe. EÚ by mala doplniť svoje kritické hodnotenie vnútorného rozvoja a vonkajšej politiky Ruska sebakritickou analýzou vlastnej politiky, ktorá je rovnako potrebná pre prístup Ruska, pokiaľ ide o EÚ 28.

EÚ a Rusko by mali riešiť svoje rozdielne názory bez predbežných podmienok a začať dialóg zameraný na výsledky. Aby bolo možné vzťahy takto nanovo vybudovať, malo by byť prvým krokom okamžité zrušenie sankcií voči poslancom s cieľom opätovne nadviazať medziparlamentný dialóg. EÚ a Rusko musia prispieť k vybudovaniu európskeho mierového poriadku, v rámci ktorého sa zaručí bezpečnosť všetkých, a to vrátane štátov v spoločnom susedstve, a bude vynaložené úsilie o odzbrojenie, posilní sa demokracia a právny štát, zaručia sa všetky ľudské práva, uľahčia sa kontakty občianskej spoločnosti a bude sa presadzovať obchodná a hospodárska spolupráca.

Mali by začať prípravné práce s cieľom nahradiť dohodu o partnerstve a spolupráci novou rámcovou dohodou. Prioritou programu by mali byť otázky súvisiace s bezpečnosťou, ako sú zmluvy INF a START, budovanie dôvery a odzbrojenie, ako aj spoločné úsilie zamerané na boj proti zmene klímy a posilnenie multilaterálneho obchodu. Mal by sa obnoviť projekt partnerstvo pre modernizáciu a rokovania o liberalizácii vízového režimu. Musí sa obnoviť spolupráca v oblasti energetiky. EÚ by mala začať dialóg na vysokej úrovni o spolupráci s Eurázijskou hospodárskou úniou (EAHU).

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	4.2.2019
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 27 - : 4 0 : 15
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Michèle Alliot-Marie, Bas Belder, Goffredo Maria Bettini, Elmar Brok, Klaus Buchner, Arnaud Danjean, Georgios Epitideios, Michael Gahler, Iveta Grigule-Pēterse, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Dobromir Sośnierz, Jaromír Štětina, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Brando Benifei, Neena Gill, Takis Hadjigeorgiou, Liisa Jaakonsaari, Marek Jurek, Patricia Lalonde, Soraya Post, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Helmut Scholz
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	José Blanco López, Santiago Fisas Ayxelà, Ingeborg Gräbke, Karin Kadenbach, Joachim Schuster, Ramón Luis Valcárcel Siso, Julie Ward, Flavio Zanonato

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

27	+
ALDE	Iveta Grigule-Pēterse, Javier Nart, Hilde Vautmans
ECR	Bas Belder, Marek Jurek, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden
PPE	Michèle Alliot-Marie, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Santiago Fisas Ayxelà, Michael Gahler, Ingeborg Gräßle, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, David McAllister, Ramona Nicole Mănescu, Francisco José Millán Mon, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jaromír Štětina, Ramón Luis Valcárcel Siso
S&D	Clare Moody
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler

4	-
GUE/NGL	Takis Hadjigeorgiou, Helmut Scholz
NI	Georgios Epitideios
S&D	Andrejs Mamikins

15	0
ALDE	Patricia Lalonde
NI	Dobromir Sośnierz
S&D	Brando Benifei, Goffredo Maria Bettini, José Blanco López, Neena Gill, Liisa Jaakonsaari, Karin Kadenbach, Arne Lietz, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Soraya Post, Joachim Schuster, Julie Ward, Flavio Zanonato

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania